

DOPIS DO NEBE

Ahoj Pavle,

píši Ti do míst, kam jsem ještě nikdy nic nezasílal. Nevím ani, zda existuje nějaká poštovní společnost, která má licenci k tomu, aby dodávala poštu až k nebeským branám. A tak svěřím raději toto psaní proslulým máchovským bílým obláčkům, které Ti je zcela určitě bezpečně doručí. Nemluvili jsme spolu už skoro půl roku a tak Ti chci říct, nebo vlastně napsat, že

- jsem byl moc a moc smutný z toho, když jsi v tu osudnou neděli dvacátého druhého srpna loňského roku odešel tam, odkud není návratu.
- jsem vzpomínal často na to, jak jsme spolu před pěknou řádkou let začínali publikovat stati z historie města v Šipinkách, Revui Valašsko a jak jsme spolupracovali na publikaci o dějinách zámku Kinských.
- jsem byl nedávno požádán vedením knihovny, abych pokračoval v Tebou započaté činnosti – psaní příspěvků do Kalendária. No, popravdě řečeno, chvíli jsem přemýšlel, ale pak jsem souhlasil. Je mi totiž ctí navázat na Tvou práci tam, kde Ty jsi přestal.
- víš, že je doba všeobecného šetření a tak mně z knihovny vzkázali, že i já mám šetřit místem a psát své příspěvky v rozsahu maximálně jedné stránky. Musím říct, že mně takové šetření vyhovuje. Ty jsi dovedl stránky Kalendária k absolutní dokonalosti a mohl jsi jim také věnovat hodně času i s ohledem na charakter Tvého svobodného povolání. Já jsem vázán v zaměstnání pevnou pracovní dobou a spolu s dojížděním do zaměstnání i dalšími běžnými životními starostmi nebudu schopen připravovat příspěvky v takovém rozsahu a podrobnostech, jak jsi to činil Ty. Snad to čtenáři pochopí.
- byl bych moc rád, kdybys při psaní Kalendária nahlížel na obrazovku mého počítače a čas od času mně zaklepal na rameno a třeba řekl: „Zde by to chtělo doplnit“ nebo „Pozor, tady máš malou chyбку, oprav to“.

S pozdravem Tvůj přítel

Josef Kramář

MEZIŘÍČSKÉ KALENDÁRIUM LEDEN – ÚNOR 2011

1.1.1846 – se narodil v Moravičanech u Mohelnice kněz a historik Eduard Domlivil. Vystudoval gymnasium v Brně a bohoslovectví v Olomouci. Od roku 1873 byl profesorem náboženství na Gymnasiu ve Valašském Meziříčí. Věnoval se muzejnictví, historii a národopisu. Byl spoluzakladatelem valašskomeziříčské muzejní společnosti a dlouhá desetiletí její hybnou silou. Je autorem Vlastivědy moravské – Val. – Meziříčského okresu, Pamětí města Val. Meziříčí a městečka Krásna, stati nazvané Pomník zbudovaný vojínům, u nádraží meziříčského r. 1805 a 1806 pohřbeným a dalších menších vlastivědných děl. Byl přesvědčeným českým vlastencem, na druhou stranu ale obhajoval existenci habsburské monarchie. Zemřel 9.3.1921.

Co dávno bylo již přáním, aby místo chudobného, dřevěného kříže pohřebiště vojínů v bitvě u Slavkova raněných a v Meziříčí zemřelých pomníkem trvalejším bylo ozdobeno, stalo se konečně skutkem. Vypíná se již nad hroby jejich krásný jehlan z pískovce jarcovského, zdobený malým křížem, rakouským orlem a bronzovým nápisem na podstavci. (Ze stati Eduarda Domlivila Pomník zbudovaný vojínům...) – 165 let

1.1.1886 - vídeňská vláda vydala koncesi Akciové společnosti severní dráhy císaře Ferdinanda k výstavbě železniční trati z Bílska do Valašského Meziříčí a Bystřice pod Hostýnem. Při příchodu na druhé nástupiště na valašskomeziříčské nádraží si neuvědomujeme, že před rokem 1918 bylo možno se běžně dostat vlakem přímo až do Bílska (dnes součástí dvojměstí Bialsko-Biala), které nyní leží v polském vnitrozemí. – 125 let

3.1.1911 - otevřen ve Valašském Meziříčí Zemský ústav pro hluchoněmé, dnešní Mateřská škola, základní škola a střední škola pro sluchově postižené.

Podnět k založení Zemského ústavu pro hluchoněmé ve Valašském Meziříčí dal poslanec Karel Richter na schůzi zemského sněmu dne 17. 1.1906. Zemskému výboru bylo uloženo, aby byly přesně vedeny seznamy hluchoněmých, školou povinných dětí. Na základě těchto seznamů byl výboru předložen návrh řešení nedostatku míst v ústavech pro hluchoněmé.

V r. 1906 přisedící zemského výboru pan JUDr. Jan Žáček, zemský tajemník Dr. Josef Sieber a ředitel ivančického ústavu Josef Kolář podnikli studijní cestu po Německu, Švýcarsku a Rakousku. Ve zprávě o své cestě navrhli zřízení třetího českého ústavu pro hluchoněmé děti na Moravě (po Ivančicích a Lipníku). Návrh byl schválen zemským sněmem 22. 3. 1907 a o sedm měsíců později 5. 10. 1907 bylo s konečnou platností rozhodnuto, že nový ústav bude postaven ve Valašském Meziříčí. Plán k němu vypracovali architekt Ing. Rybka a zemský architekt Antonín Papež. Se stavbou se započalo v červnu 1909. Prováděla ji firma Ing. Müller a spol. a vyžádala si 803 953 korun a 3 haléře. Snad nejzajímavější fakt je, že celá stavba byla hotova za dva roky v roce 1911. Valašskomeziříčský ústav byl původně určen pro 120 žáků z jižní i východní Moravy a Slezska, kteří mohli být vyučováni v osmi postupných ročnících. Dále bylo systematizováno deset učitelských míst kromě ředitele a katechety. O hospodářskou správu se staral úředník zemské účtárny. Prvním ředitelem byl jmenován 13. 12. 1910 Antonín Shell. 3. ledna 1911 byla bohoslužbami v místním kostele zahájena činnost nového ústavu. V obou

světových válkách byla budova používána jako vojenský lazaret. V roce 1924 navštívil ústav při své návštěvě města president T.G.Masaryk. – **100 let**

18.1.1906 – se narodil v Krásně sochař Leopold Christ. Studoval sochařskou školu v Hořicích a VŠUP v Praze u profesora Mařatky. Jako pedagog působil na keramických školách v Karlových Varech a Bechyni. Sochami vyzdobil kostel v Uherském Hradišti, vytvořil podobizny Jana Nepomuka Poláška a Metoděje Jajna. Leopold Christ je pohřben na valašskomeziříčském hřbitově. Město Valašské Meziříčí označilo jeho hrob za čestný. – **105 let**

26.1.1841 – se narodil v Hrachovci kardinál František Saleský Bauer. Po ukončení středoškolských studií v Kroměříži absolvoval teologii v Olomouci. V roce 1863 byl vysvěcen na kněze a svou primateřskou mši sloužil ve Valašském Meziříčí. Jeden rok působil ve Vyškově, pak na teologické fakultě v Olomouci a v roce 1873 si jej kardinál Schwarzenberg vyžádal do Prahy. V roce 1882 byl jmenován brněnským biskupem. Jako skutečně uvědomělého Moravana přivítali jej brněnští vlastenci po éře německy mluvících biskupů s opravdovým nadšením. Za Bauerovy vlády se Brno ujalo vedení katolické kultury a předběhlo Olomouc. Nová životní kapitola se Bauerovi otevřela v roce 1904. 13. května toho roku jej totiž papež Pius X. jmenoval arcibiskupem olomouckým a metropolitou Moravy. Věnoval pozornost dvěma poutním místům – Velehradu a Hostýnu. Na Velehradě založil v roce 1907 Tiskový spolek cyrilometodějský, v roce 1910 Akademii velehradskou a v roce 1913 zahajoval velké oslavy 1050. výročí příchodu soluňských věrozvěstů na Moravu. U Papeže Pia X. vymohl souhlas ke korunovaci Panny Marie na Hostýně, kterou také sám provedl za přítomnosti asi sto tisíce věřících. Bauerovým oblíbeným oborem bylo stavitelství. Zrekonstruoval svou olomouckou rezidenci, provedl přístavbu kněžského semináře s velkou dvoranou. V Olomouci nechal také postavit známou Sarkandrovu kapli, kterou dne 4.května 1912 osobně vysvětil. V místech, kde stával jeho rodný dům v Hrachovci, postavil Bauer v roce 1911 svým rodičům secesní památník. Dne 31.7.1913 zakoupil pro potřeby katolických spolků zámek Žerotínů ve Valašském Meziříčí, a to poté, co zde byla zrušena ženská trestnice. Brzy ale vypukla světová válka a zámek byl zabrán pro vojenské účely. Vrcholu své kariéry dosáhl dne 27. listopadu 1911, kdy byl jako první Čech občanského původu jmenován kardinálem. I přes svůj deklarovaný český a občanský původ se nevyhnul některým prorakouským postojům. 6.srpna 1914 sloužil na Horním náměstí v Olomouci slavnou mši před odjezdem vojska na frontu a v době světové války nařizoval v pastýřských listech modlitby za zdar rakouských zbraní. Zemřel 25.11.1915. Je pohřben v Kapli svatého Jana Křtitele ve Svatováclavském dómu v Olomouci. Ve Valašském Meziříčí je po něm pojmenována ulice. – **170 let**